

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 7CoE/176/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4113220837
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 11. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Sidónia Sládečková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2013:4113220837.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v exekučnej veci oprávneného: PRO CIVITAS, s.r.o., so sídlom Bratislava, Astrová 2/A, IČO: 45 869 464, zastúpený verita s.r.o., so sídlom Bratislava, Karpatská 18, IČO: 35 940 875, proti povinnej: H. D., nar. XX. XX. XXXX, bytom F., L. rad č. XXX, o vymoženie sumy 2.430,58 eura s príslušenstvom, o odvolaní oprávneného proti uzneseniu Okresného súdu Nitra, č.k. 14Er/752/2013-24 zo dňa 29. júla 2013, takto

rozhodol:

Odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e**.

odôvodnenie:

Súd prvého stupňa napadnutým uznesením, vydaným vyšším súdnym úradníkom, zamietol žiadosť súdneho exekútora Mgr. Jany Sitášovej, so sídlom Exekútorského úradu Bratislava, Astrová 2/A, o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Svoje rozhodnutie odôvodnil ust. § 41 ods. 2 písm. d/, § 44 ods. 2 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok), § 35, § 45 ods. 1, 2 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní, § 25 ods. 1, 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov, § 2 písm. a), b), § 3 ods. 1, 2 zákona číslo 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii, § 52 ods. 1, 2, 3, 4, § 53 ods. 1, 2, 4, 5, § 54 ods. 1 prvej vety Občianskeho zákonníka, ako aj zisteným skutkovým stavom. Konštatoval, že exekučným titulom v danej veci je rozhodcovský rozsudok sp. zn. IIC1110225 vydaný dňa 06.10.2011 Stálym rozhodcovským súdom zriadený pri Rozhodcovská, arbitrážna a mediačná, a.s., so sídlom Bratislava, Trnavská cesta 7. Za preukázané považoval, že dňa 17.04.2008 bola medzi povinnou a právnym predchodcom oprávneného (Poštová banka, a.s.) uzatvorená Zmluva o úvere č. 5932014208, ktorej neoddeliteľnou súčasťou boli obchodné podmienky. Súd prvého stupňa posúdil predmetný vzťah ako spotrebiteľský aj s ohľadom na predmet činnosti dodávateľa na výpise z OR, pričom dlžník, v tomto prípade povinná, uzatvárala zmluvu ako spotrebiteľ. Súd prvého stupňa preskúmaním Obchodných podmienok zistil, že v článku 10. v bode 10.2.2 je obsiahnutá rozhodcovská doložka v zmysle ust. § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka. V zmysle predmetného ustanovenia sa zmluvné strany na rozhodcovskej doložke týkajúcej sa riešenia všetkých sporov, ktoré medzi nimi vzniknú z právnych vzťahov vzniknutých pri poskytovaní služieb, bankových produktov a/alebo vykonávaní bankových obchodov, vrátane sporov o platnosť, výklad a zánik príslušnej zmluvy s tým, že pokiaľ bude v príslušnom spore žalobcom Banka, predloží tento spor na prerokovanie a rozhodnutie rozhodcovskému súdu, a to podľa jeho štatútu a rokovacieho poriadku, ktoré sú platné a účinné v čase začatia rozhodcovského konania a pokiaľ bude v príslušnom spore žalobcom klient, je oprávnený predložiť tento spor na prerokovanie a rozhodnutie rozhodcovskému súdu, a to podľa jeho štatútu a rokovacieho poriadku, ktoré sú platné a účinné v čase začatia rozhodcovského konania alebo všeobecnému súdu. Súd prvého stupňa posúdil predmetnú rozhodcovskú doložku za neprijateľnú podmienku v zmysle § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka, keďže spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, tým že znemožňuje spotrebiteľovi zvoliť si spôsob riešenia prípadného sporu a ponecháva ho výlučne na vôli dodávateľa. Spotrebiteľ mal iba možnosť zmluvu

ako celok odmietnuť, alebo podrobiť sa všetkým úverovým podmienkam, a teda aj tomu, že prípadný spor sa bude riešiť v rozhodcovskom konaní. Mal za to, že už len tieto skutočnosti možno považovať za dostačujúce na záver o neprijateľnosti rozhodcovskej doložky. Podľa názoru súdu prvého stupňa je dojednanie rozhodcovskej doložky v spotrebiteľskej zmluve, ktorá je súčasťou obsahu formulárovej zmluvy, ktorú oprávnený v rámci svojej podnikateľskej činnosti používa v prípadoch uzatvárania zmlúv rovnakého druhu a neurčitého počtu neprijateľnou podmienkou. Predmetná rozhodcovská doložka bola neprijateľnou podmienkou a ako taká bola už od počiatku neplatnou, a teda rozhodcovské konanie, ktorého výsledkom je exekučný titul, sa uskutočnilo bez riadneho zmocnenia zo strany zmluvných strán. Preto rozhodcovský rozsudok vydaný v tomto konaní nemôže byť spôsobilým exekučným titulom na vykonanie exekúcie. Svoje závery oprel o rozhodnutie Najvyššieho súdu SR zo dňa 21. marca 2012 č. k. 6 Cdo 1/2012. Na základe vyššie uvedených skutočností mal súd za to, že boli splnené podmienky na zamietnutie žiadosti súdneho exekútora o vydanie poverenia podľa ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku a ustanovenia § 45 ods. 1 písm. c) ods. 2 ZoRK, a preto súd prvého stupňa žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol.

Proti tomuto uzneseniu podal v zákonnej lehote odvolanie oprávnený, ktorý žiadal uznesenie súdu prvého stupňa v celom rozsahu zmeniť a vyhovieť žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, resp. zrušiť a vec vrátiť prvostupňovému súdu na ďalšie konanie. Uviedol, že právoplatný rozhodcovský rozsudok má rovnaké účinky ako rozsudok všeobecného súdu, účinky rozhodcovského rozsudku majú ten dôsledok, že exekučný titul musí s týmto rozsudkom nakladať rovnako ako s rozsudkom všeobecného súdu. V opačnom prípade by porušil zásadu rovnocennosti a neprípustne uplatnil rozdielny procesný postup. Rozsudkom rozhodcovského súdu je exekučný súd viazaný rovnako, ako je viazaný rozsudkom všeobecného súdu. Vyplýva to z § 159 ods. 2 OSP, v zmysle ktorého výrok právoplatného rozsudku je záväzný pre účastníkov a pre všetky orgány. To isté teda platí aj v prípade, ak ide o rozsudok rozhodcovského orgánu. Namietal, že v rámci preskúmania exekučný súd nie je oprávnený posudzovať vecnú správnosť (skutkové a právne závery) rozsudku všeobecného súdu, ani rozsudku rozhodcovského súdu. Exekučný súd nedisponuje právomocou rušiť či meniť rozhodnutie, ktoré je exekučným titulom. Rozpor s dobrými mravmi je viazaný na plnenie a nie iba na to, či samotná zmluva obsahuje neprijateľnú podmienku, pričom nie každá skutočnosť hodnotená ako neprijateľná podmienka spôsobuje aj rozpor plnenia s dobrými mravmi. Uviedol, že úverová zmluva, ktorej plnenie je predmetom konania, predstavuje štandardnú úverovú zmluvu, ktorou bol poskytnutý úver bankou, nejde o žiadny nebankový subjekt. Poukázal na to, že zákon č. 483/2001 Z. z. o bankách zakotvoval povinnosť bánk ponúknuť svojim klientom neodvolateľný návrh na uzavretie rozhodcovskej zmluvy o tom, že ich prípadné vzájomné spory z obchodov (teda i zo zmlúv o úvere) budú rozhodnuté v rozhodcovskom konaní stálym rozhodcovským súdom zriadeným podľa zákona o rozhodcovskom konaní.

Sudkyňa súdu prvého stupňa sa podľa § 374 ods. 4 druhej vety OSP vyjadrila, že nemieni odvolaniu vyhovieť a preto predložila vec na rozhodnutie odvolaciemu súdu.

Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 OSP) preskúmal napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa ako aj postup súdu, ktorý mu predchádzal, bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 OSP a po preskúmaní napadnutého uznesenia dospel k záveru, že odvolanie oprávneného nie je dôvodné, preto v zmysle § 219 ods. 1 OSP napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa ako vecne správne potvrdil.

V preskúmvanej veci bolo zo skutkového hľadiska z obsahu spisu zrejmé, že medzi právnou predchodkyňou oprávneného (Poštová banka, a.s.) a povinnou bola dňa 17.04.2008 uzavretá zmluva o úvere č. 5932014208, pričom v bode 10.2.2 Všeobecných obchodných podmienok je obsiahnutá rozhodcovská doložka v zmysle ust. § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka. V zmysle predmetného ustanovenia sa zmluvné strany na rozhodcovskej doložke týkajúcej sa riešenia všetkých sporov, ktoré medzi nimi vzniknú z právnych vzťahov vzniknutých pri poskytovaní služieb, bankových produktov a/alebo vykonávaní bankových obchodov, vrátane sporov o platnosť, výklad a zánik príslušnej zmluvy s tým, že pokiaľ bude v príslušnom spore žalobcom Banka, predloží tento spor na prerokovanie a rozhodnutie rozhodcovskému súdu, a to podľa jeho štatútu a rokovacieho poriadku, ktoré súd platné a účinné v čase začatia rozhodcovského konania a pokiaľ bude v príslušnom spore žalobcom klient, je oprávnený predložiť tento spor na prerokovanie a rozhodnutie rozhodcovskému súdu, a to podľa jeho štatútu a rokovacieho poriadku, ktoré súd platné a účinné v čase začatia rozhodcovského konania alebo všeobecnému súdu.

Podľa § 219 ods. 1 OSP odvolací súd rozhodnutie potvrdil, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa 219 ods. 2 OSP ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Podľa názoru odvolacieho súdu súd prvého stupňa správne zistil skutkový stav a z takto zisteného skutkového stavu urobil aj správny právny záver a svoje rozhodnutie aj dostatočne odôvodnil. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, a preto s poukazom na ust. § 219 ods. 2 OSP sa v odôvodnení tohto rozhodnutia obmedzil iba na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, bez toho, aby odvolací súd tieto dôvody opakoval.

Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia s ohľadom na dôvody uvádzané oprávneným v podanom odvolaní, odvolací súd uvádza, že akákoľvek rozhodcovská doložka bez ohľadu na jej formu a znenie obsiahnutá v zmluve uzatvorenej medzi dodávateľom a spotrebiteľom je podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka neprijateľnou podmienkou, ak spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach medzi dodávateľom a spotrebiteľom v neprospech spotrebiteľa. Takáto rozhodcovská doložka je preto podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neplatná. V predmetnom exekučnom konaní ide o tento prípad. Podľa názoru odvolacieho súdu povinnej ako spotrebiteľovi bolo zároveň týmto postupom odňaté jej právo brániť sa a podať žalobu, prípadne akýkoľvek iný opravný prostriedok na všeobecný súd, pričom ide o právo spotrebiteľa upravené v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky). Rozhodcovskú doložku si povinná ako spotrebiteľ osobitne nevyjedнала a nemala na výber vzhľadom na jej splnutie s ostatnými obchodnými podmienkami oprávneného. Mala možnosť zmluvu ako celok odmietnuť alebo podrobiť sa všetkým obchodným zmluvným dojednaniam, a teda aj rozhodcovskému konaniu. Tento záver treba prijať bez ohľadu na to, že oprávnený v zmluvných podmienkach iba alternatívne dojednal konanie pred rozhodcovským súdom. V danom prípade to bol práve oprávnený, ktorý takto formulované dojednanie aplikoval a obrátil sa na rozhodcovský súd, ktorého rozhodnutie je v tejto veci exekučným titulom, pričom práve túto možnosť oprávneného treba posúdiť z vyššie uvedených hľadísk. Iba skutočnosť, že v zmysle zmluvných dojednaní sa povinná mohla obrátiť aj na všeobecný súd nemá za následok platnosť celej rozhodcovskej doložky, pretože podstatným je to, že zmluva, ktorú povinná podpísala je typovou zmluvou, povinná nemala možnosť jej obsah meniť a tak nemala ani možnosť nepodpísať rozhodcovskú doložku, na základe ktorej rozhodcovské konanie aj prebehlo.

Odvolací súd zhodne ako súd prvého stupňa prijal záver, že predmetný exekučný titul je v rozpore so zákonom, keďže celý postup od rozhodcovskej doložky až po rozhodcovský rozsudok je prejavom zneužitia práv dodávateľa, ktorý si vlastne takýmto postupom zaobstaral ekvivalent rozsudku súdu takmer na akékoľvek plnenie zo zmluvy. Odvolací súd výkon práv oprávneného - dodávateľa podľa predmetnej rozhodcovskej doložky považuje za nezlučiteľný s dobrými mravmi a právnou úpravou ochrany spotrebiteľa, v dôsledku čoho bolo dôvodné aplikovať ustanovenie § 45 ods. 1 a 2 zákona o rozhodcovskom konaní už v štádiu rozhodovania exekučného súdu o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, nakoľko súdny exekútor žiadal vykonať exekúciu na podklade exekučného titulu, ktorý vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti (neplatnú rozhodcovskú doložku) ani nemal byť vydaný, pričom rozhodcovský súd nemal ani právomoc rozhodovať spor účastníkov konania. Súd prvého stupňa preto správne zamietol žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie ako celok.

Vecnú správnosť napadnutého uznesenia nebola spôsobilá spochybniť ani námietka o nesprávnom právnom posúdení veci v otázke samotnej neprijateľnosti rozhodcovskej doložky. Odvolací súd dodáva, že ust. § 93b zákona o bankách nezbavovalo právneho predchodcu oprávneného povinnosti predložiť povinnej návrh na uzavretie rozhodcovskej zmluvy takým spôsobom, aby z neho bolo dostatočne zrejmé, že povinnej sa poskytuje možnosť voľby prijať alebo neprijať návrh na riešenie prípadných sporov výlučne v rozhodcovskom konaní, a aby bolo z neho tiež zrejmé, že jej boli poskytnuté aj jasné a zrozumiteľné informácie, čo znamená výlučné riešenie sporov v rozhodcovskom konaní. Pokiaľ právny predchodca oprávneného takto nepostupoval, resp. pokiaľ takýto postup nebol oprávneným doložený listinami pripojenými k návrhu na exekúciu, súd prvého stupňa správne konštatoval neprijateľnosť rozhodcovskej doložky. Rozhodcovská doložka uzavretá so spotrebiteľom, ak má byť právom akceptovateľná ako prejav zmluvnej autonómie, musí byť výsledkom slobodnej vôle oboch zmluvných strán. Slobodná vôľa vyžaduje informácie o možnosti voľby medzi viacerými riešeniami a informácie o tom, čo tá ktorá voľba konkrétne znamená.

Vzhľadom k tomu, že odvolací súd dospel k záveru, že dojednanie rozhodcovskej doložky je v danej veci treba považovať za neplatné dojednanie, pretože ide o neprijateľnú zmluvnú podmienku, nepovažoval za potrebné vyporiadavať sa s ďalšími argumentmi oprávneného uvedenými v podanom odvolaní. Súd prvého stupňa preto správne postupoval, keď zamietol žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie.

Z uvedených dôvodov odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa ako vecne správne podľa § 219 ods. 1 OSP potvrdil.

Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu jednohlasne.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.